

Hage: Jeg skal fatte mig i stor Korthed.

Formanden: Det ærede Medlem har da Ordet.

Hage: Da Interessen for denne Sag nu synes at begynde at svinde i det høje Ting, tror jeg ikke, det kan hjælpe at forlænge Diskussionen. Jeg skal derfor forbigaa forskellige Punkter, som jeg ellers havde tænkt paa at drage frem, og indskrænke mig til nogle ganske faa Bemærkninger. Jeg har jo i Gaar haft Lejlighed til at udtale mig om Lovforslagets Principper, og Detaillerne kunne altid komme frem under Forhandlingerne i et Udvalg. Vi blive naturligvis alligevel ikke her enige, om vi saa diskuterede endnu i 14 Dage, derfor tror jeg, at man lige saa godt kan holde op nu; jeg for mit Vedkommende ønsker i alt Fald ikke at forlænge Diskussionen.

Der var et enkelt formelt Punkt, som jeg fremdrog, og som den højtærede Indenrigsminister i Dag svarede paa. Jeg fandt det uklart, at der i § 20 staar, at Valg af Amsraadets *samtlig*e Medlemmer foretages af Valgmænd, og ligeledes i § 1: „De herefter valgberechtigede foretage Valget af *samtlig*e Medlemmer af fornævnte kommunale Forsamlinger.“ Jeg lagde udtrykkelig Eftertryk paa Ordet „samtlig“, fordi det forekom mig, at netop derved bliver det ikke klart, hvad der menes. Den ærede Minister svarede heller ikke ganske bestemt, hvad der menes, men da han ikke modsagde mig i min Betragtning, at Amtmanden ikke skulde falde ud af Amsraadet, antager jeg, at den ærede Minister er enig deri. Men det er ganske sikkert — saaledes er i det mindste min Opfattelse — at naar der staar i § 35 i Lov af 6. Juli 1867: „Amsraadet bestaar af Amtmanden som Formand“ o. s. v., og dernæst: „Med Hensyn til Valget deles Antallet af Amsraadets Medlemmer i to Dele“, saa er det ikke heldigt nu at skrive, at Valg af *samtlig*e Amsraadsmedlemmer foretages af Sogdenes delegerede, naar det er Meningen, at Amtmanden ikke saaledes skal vælges, da jo ganske sikkert Amtmanden efter Loven af 6. Juli 1867 er Medlem af Amsraadet. Det er imidlertid ikke noget vigtigt Punkt, og jeg skal derfor lade det ligge, idet jeg haaber, at det bliver gjort til Genstand for Overvejelse i Udvalget.

Den ærede Minister fastholdt de Betragtninger, der ere fremkomne fra anden

Side om, at vi ere voksede fra Kommunallovene, som vi nu have haft i 50 Aar, og han fastholdt ligeledes, at Parallelen med Andelssagen er god. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, men jeg har vedblivende den modsatte Opfattelse. Jeg tror, at det, at Lovene have eksisteret i 50 Aar, naar de have virket godt, ikke er nogen Grund til at gaa bort fra dem. Jeg sagde udtrykkelig — ikke, som den ærede Minister udtalte, at Folket var vokset fra Institutionerne, men at der var ingen Grund til at paastaa, at man i Løbet af 50 Aar nødvendigvis maatte vokse fra en Valgmaade, thi naar Valgmaaden stadig skal forandres og stadig ned ad, ser jeg, som jeg sagde i Gaar, ikke, hvor man overhovedet skal stoppe. — Med Hensyn til Andelsselskaberne anførte jeg forskellige Grunde, som den ærede Minister i øvrigt ikke imødegik, og jeg kan nu føje en Grund til, hvorfor jeg ikke finder, at Parallelen er slaaende eller overbevisende, nemlig, at et Medlem af et Andelsselskab altid har den Udvej at kunne gaa sin Vej, hvorimod man absolut ikke kan gaa sin Vej som Skatteyder, men er fangen, hvorhen man end flytter.

Hovedforskellen mellem den højtærede Indenrigsminister og de ærede Medlemmer, som have talt ud fra en anden Opfattelse end den, jeg har gjort mig til Tolk for, og mig ligger jo i vor Opfattelse af vor Tillid til den almindelige Valgret og Flertalsregimentet. Jeg maa erkende, at jeg har ikke denne Tyrketro paa den almindelige Valgrets eller Flertalsregimentets Velsignelser, og jeg tror navnlig, at man maa vogte sig for for store Spring. Jeg er meget villig til at følge med Tiden, jeg ønsker ikke at være reaktionær, jeg ønsker kun at være konservativ, og ved at være konservativ forstaar jeg, at man ser Tidens Tegn, men ikke altid løber forud for Tiden — som det forekommer mig, man gør i dette Tilfælde — eller næsten skaber en Stemning for stadig at skabe noget nyt, som der i og for sig ingen Trang er til. Det gentages idelig og idelig, at Tillid avler Tillid, og Mistillid avler Mistillid. Det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Ahlefeldt-Laurvig) brugte i Gaar et Udtryk, som jeg ikke vil bruge, men som jeg synes passer godt her: man skal vogte sig for Fraser. Jeg vil forvare mig imod, at jeg viser Mistillid til Folk, fordi jeg ikke vil give dem en hvilken som helst Cadeau. Naar en Mand søger en Plads hos mig, og jeg siger til ham, at jeg ikke tror, han har den tilstrækkelige Udvikling til at